

Презинтація
на тему:
«Кримінальне право»

План

- Визначення кримінального права
- Історія кримінального права
- Функції кримінального права
- Принципи кримінального права

Кримінальне право

Кримінальне право як галузь права — це система (сукупність) юридичних норм, що встановлюють, які суспільно небезпечні діяння є злочинами, і які покарання підлягають застосуванню до осіб, що їх вчинили.

Кримінальне право як сукупність правових норм встановлює:

- які порушення закону визнаються злочинами;
- які види покарання призначаються за їх вчинення;
- що є підставою кримінальної відповідальності;
- умови, підстави та порядок призначення покарання;
- умови, підстави та порядок звільнення від покарання.

Історія

Кримінальне право розпочинає свою історію ще у VI-III столітті до нашої ери. Тоді воно ще не стало цілком самостійною областю правового регулювання. Це безпосередньо визначалося тим, що не склалося ще чіткого розуміння злочину як правопорушення, що представляє суспільну небезпеку. Тому, наприклад, крадіжка, тілесні ушкодження вважалися приватними деліктами.

Правда Ярослава Мудрого

**Виданий Ярославом
Мудрим збірник законів,
названий «Руською
Правдою», був першим
літописним кодексом
судових законів давньої
Русі-України, об'єднуючим
цивільне й кримінальне
право і всі процеси
судочинства того
історичного часу, що
охоплює все XI століття.**

Функції кримінального права

- Охоронна
- Регулятивна
- Виховна
- Профілактична

Охоронна

Соціальні цінності, створені багатовіковою діяльністю людей, кримінальне право (разом з іншими соціально-правовими регуляторами) охороняє від потенційних (можливих) злочинців і злочинних посягань. У цьому й виявляється охоронна функція кримінального права.

Регулятивна

- Охоронна функція кримінального закону здійснюється через регулювання кримінально-правових відносин, які виникли під час вчинення злочину, та застосування відповідного покарання до особи, що вчинила злочин

Профілактична та виховна

- Кримінальний закон набуває прояву й у забороні вчинення злочинного діяння (профілактична функція) та загрозі покарання тим, хто може вчинити таке діяння (загальна превенція), і в застосуванні покарання до особи, що вчинила злочин (спеціальна превенція).

Принципи кримінального права

- Принцип законодавчого визначення злочину (лат. *nullum crimen sine lege* — немає злочину, не передбаченого Законом).
- Принцип особистої відповідальності. Кримінальна відповідальність можлива лише за власні дії (бездіяльність). Ніхто не може бути притягнутий до кримінальної відповідальності за злочин, вчинений іншою особою.
- Принцип винної відповідальності. Кримінальна відповідальність настає тільки при наявності вини, тобто лише в таких випадках, коли заподіяна шкода, вчинений злочин були заподіяні навмисно чи необережно
- Принцип суб'єктивної осудності. Кримінальна відповідальність ґрунтується лише на суб'єктивній осудності. Об'єктивна осудність відхиляється, оскільки вона не враховує, не припускає участі в діях свідомості та волі.

- **Принцип повної відповідальності.** Повнота осудності означає вимогу поставити в провину особі все скоєне нею, незалежно від того, якою кількістю кримінально-правових норм це передбачено. Будь-яка неповнота осудності визнається безумовною підставою для повернення кримінальної справи на додаткове слідство.
- **Принцип переваги обставин, що пом'якшують відповідальність.** При конкуренції обтяжуючих та пом'якшуючих відповідальність обставин перевагу мають пом'якшуючі обставини вчинення злочину. Так, наприклад, при вчиненні навмисного вбивства з особливою жорстокістю перебуваючої в стані вагітності жінки, але в стані фізіологічного афекту, скоєне кваліфікується лише як умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання.
- **Принцип більшої караності групового злочину.** За невеликим винятком всі або переважна більшість правових норм про відповідальність за навмисні злочини містять кваліфікуючу ознаку — вчинення його групою осіб або організованою групою. Крім того, п. 2 ч. 1 ст. 67 КК визнає вчинення злочину групою осіб за попередньою змовою, яка обтяжує відповідальність винної особи. Чим більше злочинна група та чим міцніше вона організована, тим більшої кари вона заслуговує.

- **Принцип повного відшкодування шкоди, заподіяної злочином.** Цей принцип є здійсненням нової концепції кримінального закону — концепції захисту, доповнення караючої функції кримінального закону функцією захисту, поновлення порушених прав, інтересів особи.
- **Принцип економії кримінальної репресії.** Це практичне визначення оптимальної, найбільш відповідної рівню економічного та культурного розвитку суспільства межі, що відокремлює злочин від незлочинного, межі між криміналізацією та декриміналізацією злочинів. Даний принцип полягає в тому, що кримінально-правова політика повинна здійснюватися лише в оптимально необхідних межах, не допускаючи їх перевищення.